

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Meldensi Electo, Et Abbati sanctæ Genovefæ, & Guillelmo Archidiacono
Parisiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ciam de viris religiosis credere vix possumus, quia tamen, si verum est quod asseritur, non sine gravi iactura libertatis ecclesiasticae debilitari posset per illud nervus canonicae disciplinae, universitati vestrae per apostolica scripta mandamus & districte precipimus quatenus super hoc inquiratis diligentissime veritatem, & Abbates sive Priores monasteriorum illorum quae taliter inveneritis celebrasse suspensos ad praesentiam nostram ad satisfaciendum de tanto contemptu sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo per censuram ecclesiasticam accedere compellatis, monasteria ipsa simili censura cogentes ut secundum mandatum venerabilium fratrum nostrorum Londoniensis Episcopi & coexecutorum suorum inviolabiliter praelibatum interdictum observent, non obstante quolibet privilegio, cum nec possit mandato apostolicae auctoritatis obviare, qua semper salva hujusmodi privilegia conceduntur. Quod si non omnes &c. singuli vestrum ea nihilominus exequantur &c. Datum Laterani 1 x. Kalend. Martij, pontificatus nostri anno undecimo.

ABBATI CISTERCIENSI,
apostolica sedis Legato.

GRave gerimus & indignum quod cum monasteria tui ordinis per Angliam constituta interdictum ecclesiasticum &c. ut in alia usque canonica disciplina, venerabilibus fratribus nostris Episcopis per Angliam constitutis districte dedimus in praecipis ut super hoc inquirant diligentissime veritatem, & Abbates sive Priores monasteriorum illorum, quae taliter invenerint celebrasse &c. usque per censuram ecclesiasticam venire compellant, monasteria ipsa simili censura cogentes ut secundum mandatum venerabilium fratrum nostrorum Londoniensis Episcopi & coexecutorum suorum &c. ut in alia usque conceduntur. Quia vero tanto reputamus indignius hoc a Cisterciensi ordine sustinere quanto minus apostolica sedes & nos meruimus apud illum ut pro gratia nobis injuriam & contemptum rependeret pro honore, propter quod, nisi rationabilem animi nostri motum ille zelus ferventissimae caritatis quem circa te aliosque religiosos ejusdem ordinis gerimus temperaret, hujusmodi temeritatis actores graviori curavissimus animadversione punire, discretionem tuam monemus attentius & hortamur, per apo-

stolica tibi scripta mandantes quatinus super eo dolens & moerens quod ex tuo videtur hortatu tantus provenisse contemptus, quandoquidem, sicut ipse nobis per tuas dudum litteras intimasti, & nos per nostras super hoc familiari ratiocinatione iurgavimus, appellandi causas & audaciam celebrandi consultus consulentibus suggestisti, eum de mandato quod superius est expressum accipias intellectum ut sic alios tui ordinis a simili culpa praeserves ne poenam similem seu forsitan graviorem illa quae nunc istis infligitur ad ipsos contingat extendi, quia profecto si secus, quod non credimus, attentares, caput & membra, juxta quod hoc vel illa peccassent, castigatione debita puniremus. Datum Laterani 1 x. Kal. Martij, pontificatus nostri anno undecimo.

MELDENSI ELECTO, ET
Abbati sanctae Genovefae, & Guillelmo
Archidiacono Parisiensi.

Dilectus filius magister Herbertus Viridunensis Canonicus in nostra protulit praesentia constitutus quod necaro dudum in armis Episcopo Viridunensi, Decanus & Capitulum Viridunensis Ecclesiae foraneorum & quorundam residentium quoque fratrum, qui studiorum vel aliis necessariis causis aberant, captantes, ut videbatur, absentiam, octavum diem sepulturae Pontificis interempti ad eligendum sibi pastorem praeproperè statuerunt, in quo videlicet die idem magister casu non vocatus interfuit, eoque cum aliis ingressu Capitulum, Decanus primo verbo ad electionem spectante dixit se ac alios in Primicerium consensisse, continuoque in aure Archidiaconi secreto susurrans sermonem iteravit consimilem, quibusdam subjungendo dicentibus id quod ille dixerat verum esse. Cumque protinus Primicerium ipsum pro persolvendis debitis praedecessoris sui rogare coepissent, magister memoratus admirans si adeo processum fuisset ab eis, inquit Decano non esse ita praecipitanter sed cum diligenti deliberatione ante nominationem super electione tractandum, Cancellario respondente quod de ipso jam antea pertractarant. Ad haec igitur ipse magister facti novitate per motus surrexit, & accedens propius auctoritate coepit apostolica prohibere ne quid contra canonicam formam fieret, appellare intendens & appellationis causas nihilominus assignare. Plurimi autem audito quod auctoritatem apostolicam no-

minasset, consurgentes circumdederunt eundem, & conclamantes improbe cum clamante, loquentis interrumpere sermonem, volentemque intermissa verba resumere, confusi clamoris fremitu prohibebant audiri, ac demum jurgatum graviter ut taceret, & superpellicio tractum fortiter, ad sedem propriam redire fecerunt. Qui tandem viso quod Primicerius idem surgens pavimento procubuit, quasi electionis suae gratias redditurus, iterum proclamavit in continenti se offerens paratum ostendere quare idem Primicerius eligi non deberet, appellans ad nos, & proximo tunc futuras octavas omnium sanctorum terminum appellationi prosequendae praesigens. At illi eum, sicut & prius, clamore vincentes, Primicerium ipsum in episcopali cathedra nihilominus posuerunt. Quod cum ad notitiam quatuor concanonicorum qui studebant Parisius pervenisset, tres eorum praefato adhaerere magistro, quorum duo ad Viridunensem Ecclesiam redeuntes, pro se ac tertio contradicere curaverunt; qui etiam acceptis litteris ejusdem tertij concanonici ac praedicti magistri factum continentibus & inhibentibus cum appellationis objectu ne talis confirmaretur electus, ad Treverensem Archiepiscopum accessere, in cujus praesentia cum confirmationem electionis hujusmodi studuissent prudenter & fideliter impedire, multorum demum devoti precibus in illam consensisse dicuntur, quamquam postea cum ipsis & sex aliis sapiedictus magister coram eodem Archiepiscopo constitutus, una cum eis pariter interdixit ne ad consecrationem procederet impendendam, super quinque articulis ad nostram audientiam appellando, quatuor in factum & uno in personam expressis, primo videlicet quod ad faciendam electionem absentes legitime non fuere vocati, secundo quod super ipsius tractatu deliberatio debita non processit, tertio quod eidem magistro audientia cum debita tranquillitate fuerat denegata, quarto quod post appellationem ad nos legitime interpositam processum fuerat in negotio, quinto autem quod litteraturae defectum dicebant eundem Primicerium sustinere, asserentes insuper electionem ipsius ex multis aliis fuisse suspectam. Super quibus omnibus licet idem magister cum sociis suis & rationes & canones allegasset, ac tam praesentatoribus quam consecratoribus necnon etiam consecrando appellationem innovando pluries inhibuerit ne ad

consecrationem procedere attentarent, illi tamen nihilominus processerunt. Unde cum sociis suis supplicabat humiliter ut quod sic illicitè factum fuerat in irritum revocantes, eos quoque per quos fuerat attentatum debita dignaremur poena punire, ac praecipere nihilominus de aliis quae duxerint proponenda veritatem inquiri. Ceterum dilectus filius R. procurator partis adversae proposuit è contrario quod cum Decanus & Canonici Viridunenses à civibus suis essent de civitate propria pro Ecclesiae libertate depulsi, omnisque ipsorum substantia devorata, mortuo demum Episcopo memorato tutum convenerunt in locum, & non solum seditiones civiles, verum etiam hostilia bella pensantes, ut in utrisque sibi salubriter in pastore substitutione consulere, inducias à civibus petere decreverunt, quatinus ad eligendum sibi Pontificem in suum possent Capitulum convenire. Cumque breves eis induciae concessae fuerint difficulter ab illis, diem electioni faciendae unanimiter praesixerunt, infra quem vocatis omnibus concanonicis vel debuerunt vocari vel vocari commodè potuere, de persona eligenda in Choro & Capitulo deliberarunt ac sollicitè tractaverunt. Praesixa itaque die convenientibus universis qui vocati venire voluerunt in unum, Decanus, qui medio tempore diligentiam maximam adhibuerat in perscrutandis voluntatibus & intentionibus singulorum, de communi assensu ad petitionem totius Capituli praefatum Primicerium, virum integræ famae, nobilem ac facundum, in temporalibus providum, & in spiritualibus sufficienter instructum, eo modo quo decuit nominavit & in pastorem elegit, consentientibus universis qui aderant, praedicto magistro duntaxat excepto, qui non erat de residentibus in Ecclesia, sed foraneus, nec aliquam rationabilem causam sui dissensus ostendit. Cumque praenominato Archiepiscopo electionem ipsius confirmandam praesentassent ex more, die demum confirmationis ipsius contradixerunt quidam, sed postmodum consentientes in ipsum, simul cum aliis petierunt ut idem Archiepiscopus electionem confirmaret praedictam & diem consecrationi praesigeret impendendam. Quapropter Archiepiscopus de prudentium consilio electionem confirmavit eandem, & diem consecrationi praesixit, in qua denique sapiedictus magister & quidam alij qui prius in electionem consenserant, ac duo alij qui con-

querebantur se non fuisse vocatos, consecrationem impedire moliti sunt, rationes quasdam, diligenter quidem, sed non efficaciter proponendo, quibus demum Archiepiscopus ipse pro frivolis reputatis, de consilio Episcoporum, Abbatum, & jurisperitorum præfatum electum in Episcopum consecravit, ipso magistro cum suis à præsentia ejus contumaciter recedente. Vnde procurator jamdictus suppliciter postulabat ut quod circa electionem & consecrationem memorati Episcopi nitebatur astruere canonicè factum esse, ratum dignaremur habere; præsertim cum etsi non eminentis litteraturæ, competentis tamen esse asseveraret eundem, & Ecclesiam Virdunensem in multis jam sub ejus regimine profecisse. Quia igitur nobis non constitit de præmissis, discretioni vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus habentes præ oculis solum Deum, vocatis qui fuerint evocandi, inquiratis super iis diligentissimè veritatem, & usque ad calculum diffinitivæ sententiæ sublato appellationis obstaculo procedentes, causam sufficienter instructam nobis remittere procuretis, præfigentes partibus terminum competentem quo recepturæ sententiæ nostro se conspectui representent; ita quòd si dictus Episcopus maluerit ad præsentiam nostram in propria persona venire, super litteraturæ duntaxat articulo, cum per examinationem præsentem satis nobis valeat de ipsa liquere, minimè procedatis. Alioquin de ipsa diligenter examinantes eundem, quod inveneritis simili modo ad nostram præsentiam transmittatis. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam cessante appellatione cogatis veritati testimonium perhibere. Quòd si non omnes iis exequendis &c. duo vestrum ea nihilominus exequantur. Datum Laterani x. Kal. Martij, pontificatus nostri anno undecimo.

*CYNTHIO TITVLI SANCTI
Laurentij in Lucina Presbytero Cardinali,
apostolicæ sedis Legato.*

Officij tui laudabilem exequeris actionem cum super illis de quibus dubitas per nos postulas edoceri. Sanè nobis tuis litteris intimasti quòd cum monasterium quoddam possessionibus convenienter ditatum, sed positum in medio nationis prævæ & perversæ pastore careret, monachi de electione Abbatis tractantes

neccessarium duxerint personam eligere aliquam cujus potentia valeret à persecutoribus liberari, cumque non possent sui ordinis idoneam invenire personam, in quendam virum nobilem oculos direxerunt, per quem melius poterat defensari, & consilio quorundam jurisperitorum adierunt patrem ipsius, humiliter postulantes quòd filium suum induceret ut habitum susciperet monachalem, nullam patri de ipsius promotione fiduciam tribuentes, & pater ad hoc induxit filium discretum, providum, litteratum, & viginti quinque annorum ætatis; qui monachus est effectus, nulla spe, ut asserit, de sublimatione tributa, sed die in quo monachus est effectus, fuit in Abbatem electus; cujus electio fuit per dilectum filium nostrum G. de Lab. Subdiaconum nostrum rectorem Messanæ, apostolicæ sedis Legatum, qui in omnibus prædictis interfuit, confirmata. Cum autem idem sit paratus purgare se quia nulla fuit ad hoc ambitione inductus, per litteras nostras postulas edoceri utrum dictus Legatus potuit hujusmodi electionem confirmare vel dispensare ut quod factum est stare possit, & utrum electione rite cassata, iterum valeat eligi in Abbatem. Nos autem consultationi tuæ taliter respondemus, quòd licet ex his quæ in continenti subsecuta sunt ostendatur quòd talis taliter eligi non possit in Abbatem, maximè cum ex eo quòd antequam esset discipulus voluit esse magister, electionem illam irritam esse discernimus & inanem. Verùm postquam fuerit in regula competenter instructus, si urgens necessitas & evidens utilitas ipsius monasterij postulaverit, purgatione recepta poterit in Abbatem assumi, ne monasterium opprimatur incurfibus malignorum.

Secundò quæsisisti, cum quis in testamento relinquit Episcopo propriam portionem, & alia multa monasteriis vel Ecclesiis aliisque dimittit, utrum Episcopus ex illis legitimam possit petere portionem, adiciens an cum aliquis ex testamento in fraudem modicum constituerit mortuarium & alia dimiserit pro anima sua plura, nihilominus possit Episcopus exigere portionem de aliis à canone constitutam. Nos autem super iis consultationi tuæ taliter respondemus, quòd si portionem illam cum conditione legavit Episcopo ut esset ea sola contentus, & eam Episcopus acceptavit, quia per hoc alius renuntiasse videtur, de ceteris non poterit exigere portionem. Quòd si eam ipsi

*Cap. Officij.
De istam.*